

سخن سردبیر

به نام آنکه جان را فکرت آموخت

افتخار داشتیم که ۳ سال در سمت سردبیری مجله رهیافت در خدمت همه پژوهشگران و دوستداران علم و اندیشه باشیم. بنا به صلاح دید مدیر مسئول محترم نشریه، این مسئولیت به یکی دیگر از پژوهشگران ارجمند عرصه علم و فناوری سپرده شد. بر این اساس، آخرین سخن سردبیر در سال ۱۳۹۹ را تقدیم همراهان همیشگی نشریه رهیافت می‌نمایم.

مستحضرید شکل‌گیری نشریه رهیافت، ریشه در اندیشه و ایده توسعه علمی کشور داشته است. دستیابی به توسعه، به‌ویژه توسعه علمی به مؤلفه‌های ویژه‌ای نیازمند است که بی‌شک مهم‌ترین آن «باور به علم» است. تا هنگامی که در اذهان و افکار یک جامعه باورهای علمی ریشه نگیرد، نباید منتظر تغییر باشیم. توسعه مفهومی است که چه در ظاهر و چه در باطن صرفاً نیازمند یک مؤلفه است و آن «اندیشه علمی و خردگرایی» است. در سه سالی که به عنوان سردبیر نشریه رهیافت، در خدمت پژوهشگران گرامی بودم و از محضر تمامی کسانی که با نشریه همکاری داشته اعم از هیئت تحریریه محترم، ارسال‌کنندگان مقاله‌ها، داوران و یا سایر افرادی که به هر طریق دیگری با ما همکاری داشتند؛ تلمذ کردم. دریافتیم که رسالت تک‌تک ما نه به‌عنوان یک ایرانی و نه به‌عنوان یک مسلمان که به‌عنوان یک انسان آنست که به بهترین نحو از این بزرگترین نعمت الهی یعنی اندیشه و خرد و عقل که تنها در وجود انسان به ودیعه نهاده شده است، بهره بگیریم.

خردورزی، خردگرایی و دوری از هر آنچه که با عقل و اندیشه در یک میزان نمی‌گنجد، موجب می‌شود تا اجتماع، جامعه، و در نهایت کشور به سطحی از توسعه برسد که در آن مدیریت دیگر سلیقه‌ای و شخصی نباشد، در چنین نظامی سنگ‌بنای ساماندهی هر سازمانی حول محور واقعیات و راهکارهای حقیقی برای حل مشکلات می‌چرخد. دنیای کنونی که روزبه‌روز در آن چالش‌های نوظهور و نوپدید جامعه بشری را به نبرد فرا می‌خواند، چاره‌ای برای ما نمی‌گذارد جز آنکه خود را به ابزار دانش و مدیریت مبتنی بر دانش مجهز سازیم. رویدادهای چند سال اخیر، به‌ویژه سال گذشته در نظام جهانی این نکته را بر همگان اثبات نمود که دگرگونی جزء لاینفک طبیعت و تاریخ بشر است و پافشاری بر مدیریت یکسان در برابر این دگرگونی‌ها حاصلی نخواهد داشت مگر درماندگی و شکست. مدیریت چه مدیریت سازمانی باشد و چه مدیریتی فراتر از آن و چه مدیریتی فروتر از آن همگی در محاسبات خودشان باید تعاریف جدیدی از ماهیت محیط پیرامونی خود را به‌دست بیاورند. هدایت و راهبری در سازمان از آن مدیری خواهد بود که خاک کارشناسی آن سازمان را خورده باشد. مشکلات و چالش‌های سازمان‌ها ناشی از ناآگاهی مدیران آن سازمان با چرایی‌ها، چپستی‌ها و چگونگی‌هاست. ناهماهنگی و ناآشنایی راهبر سازمان با منابع اعم از انسانی و سایر منابع و ابزارهای آن سازمان موجب خواهد شد تا سرمایه‌های انسانی- اجتماعی سازمان به راحتی به هدر رود و این امر خسروانی است که منافع ملی را به خطر انداخته و آیندگان هرگز این کاستی را نخواهند بخشید.

بی‌شک در این سه سال، کاستی‌هایی را در نشریه رهیافت شاهد بودید که صمیمانه امیدوارم سردبیر جدید بتواند آن کاستی‌ها را شناسایی و روزهایی به مراتب بهتر از سابق برای این نشریه رقم زند. خالی از لطف نخواهد بود که بیان شود از روزهایی آغازین سردبیری، تلاشم بر این بود که با هدایت و همکاری اعضای محترم هیئت تحریریه این مسیر پیموده شود، بر همین اساس هر فصل جلسات هیئت تحریریه نشریه برگزار شد. سامانه نشریه با هماهنگی‌های به‌عمل آمده ایجاد و بانک اطلاعاتی از داوران محترم نشریه تهیه شد. همه مقالات رسیده در اسرع وقت بررسی و برای داوران محترم ارسال می‌شد. در این مدت ۹۰ مقاله در شماره‌های ۶۹ تا ۸۰ منتشر شد. نکته مهم در ابتدای کار، کیفیت مقالات رسیده در شأن نشریه وزین رهیافت نبود اما بعد از این

مدت مقالات رسیده از کیفیت مناسبی برخوردار شده است. از سال ۱۳۹۸، برای مقاله‌ها، DOI دریافت شد. نشریه رهیافت در بررسی‌های انجام شده در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ۷۳۳ امتیاز کسب کرد که حائز رتبه «ب» شد و تا رسیدن به رتبه الف (۸۰۰)، فاصله زیادی ندارد.

بر خود فرض می‌دانم از تلاش و همکاری تمامی افرادی که در گمنامی و بدون هیچ چشمداشتی برای شکل‌گیری این نشریه تلاش کردند و هر آنچه که از دستشان برآمد برای پربارتر شدن آن انجام دادند صمیمانه تشکر کنم. افرادی که به معنای واقعی توسعه علمی را دغدغه خود دانسته و به آن باور دارند که اگر چنین افرادی در جامعه نبودند هرگز نمی‌توانستیم امیدی به توسعه داشته باشیم.

در پایان مجدداً برای سردبیر جدید آرزوی موفقیت و برای تمامی دانش‌پژوهان عرصه علم، فناوری و نوآوری آرزوی سربلندی و شکوفایی دارم. امید است این نشریه مانند همیشه برای دانش‌پژوهان عرصه علم، فناوری و نوآوری مسیرهای جدیدی را بگشاید.

اکرم قدیمی

عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور
و سردبیر فصلنامه رهیافت